

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	15
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	21

ΜΕΡΟΣ Ι: Η ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

A. Σύντομη Ιστορία της Ρητορικής	25
1. Η Ελληνική Ρητορική	29
α. Κλασική περίοδος: Η γέννηση και η ακμή	30
β. Ελληνιστική περίοδος: Η εξάπλωση	36
γ. Ρωμαϊκή και πρωτοβυζαντινή περίοδος: Θεωρητικά συγγράμματα - Ο εκκλησιαστικός λόγος	38
δ. Βυζαντινή περίοδος: Επιδεικτικός λόγος και εξουσία	42
2. Η Λατινική Ρητορική	44
α. Ρωμαϊκή περίοδος: Η νέα άνθιση	44
β. Μεσαιωνική περίοδος: Ο αριστοτελισμός	49
γ. Πρώιμη αναγεννησιακή περίοδος: Η επίδραση του Ουμανισμού	51
3. Η Ρητορική στις Νέες Ευρωπαϊκές Γλώσσες	53
α. Αναγεννησιακή περίοδος: Η μετάβαση στις εθνικές γλώσσες	53
β. Περίοδος του Διαφωτισμού: Ο επιστημονικός και ο πολιτικός λόγος	55
γ. Νεότερη περίοδος: Η κάμψη και η ανάταση	58
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ	65
B. Ο Ρητορικός Λόγος	73
1. Το Έργο του Ρήτορα	73
α. Οι πέντε τομείς προετοιμασίας του ομιλητή	73
β. Οι τρόποι πειθούς	76
(1) Επίκληση στη Λογική	77
• Επιχειρήματα	77
• Συλλογισμοί	78
• Παραλογισμοί και σοφίσματα	81
• Τεκμήρια	83
• Ανασκευή	83
• Αντίκρουση	84
• Στήριξη στην αυθεντία	85
(2) Επίκληση στο συναίσθημα	86
• Ρητορικά σχήματα λόγου	86
(3) Επίκληση στο Ήθος	91
• Προσβολή του αντιπάλου	91
• Αυτοπροβολή	91
• Αποστροφή στο ακροατήριο	91

2. Η Ρητορεία σε Μεγάλες Στιγμές	92
α. Στην Αρχαιότητα	94
β. Στην Αναγέννηση και τον Διαφωτισμό	101
γ. Στα Νεότερα Χρόνια	106

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ-ΑΝΤΙΛΟΓΙΑ ΩΣ ΣΧΟΛΙΚΟ ΑΓΩΝΙΣΜΑ

A. Η Διαγωνιστική Ρητορική στην Εκπαίδευση	123
1. Το Ελληνικό Ενδιαφέρον για τη Ρητορική ως Άθλημα	124
α. Ενδιαφερόμενοι φορείς	124
β. Ρητορικά τουρνουά	127
γ. Ρητορικά αγωνίσματα	134
2. Η Εκπαιδευτική Αξία	138
α. Παιδιά	138
β. Καθηγητές, σχολεία, γονείς	143
γ. Επισημάνσεις	145
B. Οι Αγώνες Επιχειρηματολογίας-Αντιλογίας	147
1. Ο Κανονισμός Διεξαγωγής	147
α. Ομάδες	148
β. Κριτές	157
γ. Χρονομέτρεις	163
2. Η Διοργάνωση	164
α. Οργανωτική Επιτροπή	165
β. Ομάδα Διεκπεραίωσης	167
Γ. Τα Θέματα των Αγώνων	175
1. Η Διάκριση και ο Καθορισμός των Θεμάτων	175
α. Οι τύποι θεμάτων	176
β. Η επιλογή και η διατύπωση	177
γ. Προτεινόμενα θέματα	178
2. Θέματα με Ενδεικτική Αντιπαράθεση Επιχειρημάτων	183
Δ. Η Ρητορική Εξάσκηση	209
1. Η Προεργασία για ένα Πρόγραμμα Επιχειρηματολογίας	209
α. Ο καθηγητής-προπονητής	210
β. Η κινητοποίηση της σχολικής κοινότητας	210
γ. Η συγκρότηση και η οργάνωση της ομάδας	211
2. Το Πρόγραμμα Εξάσκησης	215
α. Εισαγωγή στο πρόγραμμα: θεωρία και ασκήσεις	217
Γνωριμία και επικοινωνία	217
β. Η νοπτική και η τεχνική προετοιμασία: θεωρία και ασκήσεις	219
(1) Βασικές ρητορικές έννοιες και είδη ομιλίας	221
(2) Κατανόηση του θέματος	223
(3) Επιχειρήματα και συλλογισμοί	225
(4) Εύρεση και δόμηση του (αντι)επιχειρήματος	228

(5) Κατάστροφη της (αντι)επιχειρηματολογίας.....	232
(6) Ορισμός και ερωτήσεις.....	236
(7) Σημειώσεις και σύνοψη.....	240
γ. Η προετοιμασία στην εκφορά: θεωρία και ασκήσεις.....	244
(1) Γλώσσα και φωνή του ομιλητή.....	244
(2) Σώμα και βλέμμα του ομιλητή.....	248
δ. Η εμπέδωση των κριτηρίων αξιολόγησης: θεωρία και ασκήσεις.....	250
(1) Κριτήρια δημόσιας ομιλίας.....	250
(2) Κριτήρια δημόσιας αντιπαράθεσης.....	252
(3) Κριτήρια Αγώνα Επιχειρηματολογίας-Αντιλογίας.....	254
ε. Ο γνωστικός εμπλουτισμός.....	256
Προπονητικοί και φιλικόι αγώνες.....	256
στ. Η ψυχολογική προετοιμασία.....	258
Συνεχείς παρεμβάσεις.....	258
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	261
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΩΝ	263
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΝΟΜΑΤΩΝ	267
ΠΗΓΕΣ	271
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	
I. Η Ρητορική στα Ελληνικά Πανεπιστήμια.....	277
II. Συχνά Γλωσσικά Σφάλματα των Ομιλητών.....	279
III. Υποδείγματα Εντύπων για τους Αγώνες Επιχειρηματολογίας.....	285